

Openbaring hoofdstuk 4

God heerst op zijn troon over het universum, van eeuwigheid tot eeuwigheid

Openbaring 4:1. De Open Deur.....	1
Openbaring 4:2-3 De Troon En Hij Die Erop Zit.....	2
Openbaring 4:4-8a. Rondom De Troon.....	4
De Troon Wordt Omringd Door Zeven Concentrische Cirkels (Hoofdstuk 4 En 5).....	4
De Vierentwintig Oudsten	5
De Bliksemschichten En Donderslagen.....	6
De Zeven Vurige Fakkels	6
De Glazen Zee	7
De Vier Levende Wezens (Hsv: Dieren).....	8
Openbaring 4:8b-11. Aanbidding In De Hemel	10
De Aanbidding Van De Vier Levende Wezens.....	10
De Aanbidding Van De Vierentwintig Oudsten.....	10

Openbaring 4:1. De open deur

Uitleg van de symbolen

4:1 Hierna zag ik, en zie... Na zijn eerste visioen (1:12) zag Johannes een tweede visioen (4:1), dus wat tijd betreft: ‘later’ of wat volgorde betreft: ‘het volgende’. *Het betekent niet dat de gebeurtenissen in dit tweede visioen chronologisch gezien plaatsvinden na alle gebeurtenissen in het eerste visioen!* De uitdrukking ‘hierna’ introduceert een nieuw visioen (7:1; 18:1; 19:1).

er was een deur geopend in de hemel. Johannes zag een deur geopend in de hemel (4:1). Door de deur in de hemel te openen, machtigt God de openbaring van hemelse werkelijkheden. *God openbaart dingen zoals ze werkelijk zijn en zoals Hij ze ziet.* Johannes ziet de heerlijkheid van God, zittend op Zijn troon in de hemel (4:1) en hoort wat de bewoners in de hemel over God zeggen!

En de eerste stem die ik als van een bazuin met mij had horen spreken, zei: Kom hier, omhoog, en Ik zal u laten zien... De stem moet de stem van Christus zijn (zie 1:8,12), de Koning. Hij is de Schepper, maar ook *de Middelaar tussen de eeuwige en de geschapen werkelijkheid. Hij is God Die de eeuwige werkelijkheid heeft verlaten (Filippenzen 2:6-8), de schepping en de menselijke geschiedenis is binnengetreden, is binnen de menselijke geschiedenis gestorven en opgestaan uit de dood en is weer de eeuwige werkelijkheid ingegaan (Johannes 17:5; Efeze 4:9-10; Filippenzen 2:9-11).*

wat hierna moet geschieden. Op gezag van Christus toont de engel het volgende aan Johannes:

- niet wat al gebeurd is en al bestaat – een historische beschrijving van de gebeurtenissen gedurende de eerste eeuw n.C. (de visie van de historicus)
- ook niet wat in de verre toekomst zal gebeuren – een voorspelling van gebeurtenissen na de zgn. ‘opname van de Gemeente’ en rondom de zgn. ‘verschijning’ van Christus (de visie van de futurist)
- maar wat vanaf de eerste komst van Jezus in het verleden tot aan het einde van de tijd in de toekomst zal plaatsvinden (zie 1:1-3,19).

Die dingen *moeten* plaatsvinden als onderdeel van Gods eeuwige en soevereine plan.

Verschillende gezichtspunten m.b.t. de open deur (4:1)

Het gezichtspunt van een futurist¹. ‘De open deur’ is *letterlijk* een open deur waardoor Johannes en de hele Gemeente opgenomen worden. ‘De opname van Johannes’ is een *type/zinnebeeld/grondbeeld* voor het tegenbeeld, namelijk, ‘de opname van de Gemeente’ (de verwijdering van de Gemeente van de aarde bij de komst van de Heer).²

¹ Clarence Darkin Larkin, *The Book of Revelation*, 1919, pp. 33-34

² Bijvoorbeeld. De offers van dieren tijdens de oudtestamentische periode zijn *het grondbeeld/zinnebeeld* van het offer van Jezus Christus. Het offer van Jezus is *het tegenbeeld* tijdens de nieuwtestamentische periode. Anders gezegd: de offers zijn de oudtestamentische *schaduwen* voor de nieuwtestamentische *werkelijkheden* (Hebreeën 8:5; 10:1-4).

De juiste uitleg. ‘De open deur’ is *een visioen* dat God Johannes instaat stelt de werkelijkheden in de hemel te zien en de openbaring van Gods plan m.b.t. verlossing en oordeel te horen!

Alleen een paar mensen hebben ‘een open deur naar de hemel’ gezien:

- In zijn droom zag Jakob een ladder met God aan de bovenzijde en engelen die daarlangs omhoog en naar beneden klommen. God openbaarde en bevestigde zijn verbond met Abraham. Jakob ervaarde dit als het huis van God en de poort naar de hemel (Genesis 28:12-18).
- In zijn visioen zag Ezechiël de hemel openstaan en zag hij “de verschijning van de gedaante van de heerlijkheid van de HEERE” (Ezechiël 1:1,28).
- Johannes de Doper zag de hemel opengaan en de Geest als een duif neerdalen op Christus. Hij hoorde een stem zeggen, “Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb” (Mattheüs 3:16-17)!
- Jezus beloofde dat Zijn discipelen de hemel open zouden zien met engelen die opstegen en neerdaalden op de Zoon van de Mens. Zij zouden Jezus Christus zien als de Middelaar tussen God de Vader in de hemel en de mensen op de aarde (Johannes 1:51).
- Stefanus zag de hemel geopend en Jezus staande aan de rechterhand van God (Handelingen 7:55-56).
- De apostel Petrus zag de hemel geopend en God openbaarde hem dat hij de niet-Joden (de heidenen) niet als onreine dieren moest verachten, maar het evangelie aan iedereen moest verkondigen (Handelingen 10:11-16).
- De apostel Paulus zag de hemel geopend. Hij werd in de derde hemel (of het paradijs) opgenomen en heeft onuitsprekelijke woorden gehoord (2 Korinthe 12:1-5).
- Nu zag de apostel Johannes de hemel geopend. God zei, “Kom hier, omhoog (4:1)!” En Johannes werd in het hemelse heiligdom ingeleid om de dingen van Gods eeuwige plan te zien en te horen. Van nu aan kan en mag een mens God met vertrouwen naderen (Hebreeën 4:16). Johannes stond van aangezicht tot aangezicht met God. Hij beschrijft God niet, maar wel Gods uitstraling.

Dit is de derde keer dat Christus spreekt over ‘een deur’ in Openbaring: Christus geeft ‘een geopende deur’ aan de missionaire gemeente van Filadelfia om de verloren wereld binnen te dringen (3:8). Daarna ‘staat Hij aan de deur’ van de lauwe gemeente van Laodicea om bij mensen die zich bekeren binnen te komen (3:20). En nu ‘opent Hij een deur’ in de hemel om Zijn heerlijkheid te tonen.

De boodschap van deze geopende deur in de hemel is dat de wereld dingen mogen zien zoals zij werkelijk zijn (4:1). Zij mogen de onzichtbare, eeuwige, goddelijke werkelijkheid zien zoals God ernaar kijkt. De zichtbare gebeurtenissen op de aarde zijn niet zoals zij voorkomen. De Kerk/Gemeente in de wereld (zoals ze gezien wordt in de wereld) is niet wat zij werkelijk is (in de ogen van God)! De onzichtbare werkelijkheid is de werkelijkheid die God van alle eeuwigheid voor Zijn volk en Zijn schepping gepland heeft. Daarom vestigen christenen hun ogen niet op wat zij in de schepping en in de menselijke geschiedenis zien, maar op wat onzichtbaar is en door Christus geopenbaard wordt (2 Korinthe 3:18; zie 5:7)!

Verschillende meningen over de woorden “wat hierna moet geschieden” (4:1)

De mening van futuristen. “Wat hierna moet geschieden” (hoofdstuk 4 t/m 22) verwijst naar *gebeurtenissen na ‘de opname’ van de Gemeente* (de eerste wederkomst van Christus) en voorspelt gebeurtenissen kort vóór en ná de ‘verschijning’ van Christus (de tweede wederkomst van Christus). De dingen die in het Boek Openbaring geopenbaard worden, boezemt vrees in. De enige bemoediging is dat ‘de opname van de Gemeente (Kerk)’ ophanden is en dat de Gemeente dus niet door ‘de grote verdrukking’ heengaat. De Gemeente hoeft dan niet de verschrikkelijke overheersing van de laatste antichrist mee te maken!

De juiste uitleg. “Wat hierna moet geschieden” verwijst naar *gebeurtenissen die plaatsvinden vanaf de eerste komst van Christus tot Zijn wederkomst* (1:1,3). De boodschap van het boek Openbaring is voor alle christenen die in alle eeuwen tussen de eerste komst en de wederkomst van Christus leven. De bemoediging is dat christenen samen met Christus zullen overwinnen!

Openbaring 4:2-3 De troon en Hij die erop zit

Uitleg van de symbolen

4:2 En meteen raakte ik in geestvervoering. Johannes ziet niet meer met zijn eigen ogen en hoort niet met zijn eigen oren, maar ziet en hoort als in een visioen. Zijn ziel is onttrokken aan alles om hem heen en hij is helemaal gericht op de dingen die aan hem in het visioen getoond worden. Na zijn eerste visioen was Johannes voor een poos naar de normale staat teruggekeerd om zijn eerste visioen en de zeven brieven aan de gemeenten op te schrijven. Hoe lang een visioen duurt, weet men niet. In een visioen kan een mens ook nog bewust zijn van zijn omgeving. Bijvoorbeeld Stefanus was zich zowel bewust van mensen die hem stenigden als van Christus Die hij in een visioen in de hemel zag staan (Handelingen 7:54-60; Mattheüs 3:16).

Wat Johannes zag was *een visioen* en niet een letterlijke materiële of geschapen werkelijkheid. Hij ziet de hemelse werkelijkheid, die in de vorm van beelden aan hem wordt gecommuniceerd.

Als het niet een visioen was, dan had hij een materiële troon gezien, met echt vierentwintig andere tronen daaromheen, met een werkelijk lam op de troon maar dan met zeven horens en zeven ogen (een soort monster) (5:6)! Maar hoewel de verschillende dingen die Johannes ziet niet in de materiële of fysieke vorm bestaan, *bestaan ze wel echt* en drukken ze belangrijke geestelijke waarheden uit die veel hoger zijn dan de letterlijkheid van de beelden.

Bijvoorbeeld, 'het Lam' dat hij ziet is *een zinnebeeld* van de Heere Jezus Christus. 'De zeven horens' staan voor Zijn almacht en 'de zeven ogen' betekenen dat Hij alles ziet en alles weet. *De symbolen geven uitdrukking aan werkelijkheden die de letterlijke werkelijkheden van de symbolen ver te boven gaan!* Christus legt meestal Zelf de symbolen uit. Maar als Hij dat niet doet, moeten wij niet een letterlijke, materiële betekenis daaraan toeschrijven.

En zie, er stond een troon in de hemel... Johannes zag een troon in de hemel (4:2). *God heeft niet verschillende tronen en Gods troon kan ook niet in verschillende functies verdeeld worden* (Mattheüs 25:31; 2 Korinthe 5:10; Openbaring 20:11). 'Gods troon van heerschappij' (4:2) is ook 'Gods troon van oordeel' (20:11). *Gods ene troon is het centrum van het universum!* Het universum van de Bijbel is niet geocentrisch (rondom de aarde gecentreerd), heliocentrisch (rondom de zon gecentreerd), sagittario-centrisch (rondom de boogschutter sterrenbeeld gecentreerd, maar theocentrisch (God is in het centrum van ons wereldbeeld)! Sterren vermeerderen de grootheid en macht van God (Jesaja 40:25-26). *Een universum met God in het midden is ook het juiste wereldbeeld voor de astronomie, kosmologie en wetenschap!*

De troon in het centrum van het heelal tekent de ware filosofie van de geschiedenis. Het zijn niet de berichten uit de media die deze wereld vormen en bepalen, maar de wil van God op Zijn troon! Niets wordt van Zijn heerschappij uitgesloten. De troon is duidelijk gebaseerd op Bijbelse symboliek (Jesaja 6:1; Jeremia 3:16-17; Jeremia 14:21; Ezechiël 1:26; 43:7).

en op de troon zat iemand. Het woord 'zitten' betekent voortdurende rust en majesteit. Er is geen haast, geen inspanning en geen paniek in de hemel. Hoewel de boze machten proberen om de troon te veroveren, is de finale overwinning van de God van de Bijbel absoluut zeker! De scene in de hemel is één van volledige rust. *Met God op de troon is alles van eeuwigheid tot eeuwigheid onder beheer. Hij kent al de geheimen verborgen in de schepping en achter de geschiedenis en niets kan Hem ooit verassen.* Hij laat nooit varen de werken van Zijn handen (Psalm 138:8).

4:3 En Hij Die daar zat, zag eruit als de stenen jaspis en sardius (NBV: sarder). En er was een regenboog rondom de troon, die eruitzag als een smaragd. Johannes zag Gods uitstraling (4:3;), *niet God Zelf. Dit is niet een beschrijving van God, maar een beschrijving van Gods voorkomen (uitstraling)* (Hebreeën 1:3). Zoals de Bijbel beveelt, maakt Johannes geen beeld of zichtbare afbeelding van de onzichtbare God (Exodus 20:4; Deuteronomium 4:15-24; Jesaja 6:1-7; Ezechiël 1). God is Geest (Johannes 4:24) en kan niet gezien worden en dus ook niet beschreven worden. Maar Gods voorkomen kan wel gezien worden en dus ook beschreven worden!

Johannes gebruikt sierstenen (zie Exodus 28:17-20; Ezechiël 28:13) om de heerlijke uitstraling van Gods wezen te beschrijven: 'Het wit van de jaspis', een soort transparante diamant (21:11), vertegenwoordigt de uitstraling van Gods onbeschrijfelijke heerlijkheid of heiligheid. 'Het rood van de sarder', de kleur van bloed, symboliseert de uitstraling van Gods rechtvaardige oordeel. 'Het groen van de smaragd', de kleur van leven, staat voor Gods barmhartige verlossing. 'De veelkleurige regenboog' symboliseert Gods prachtige wezenskenmerken in verlossing, de veelkleurige wijsheid van Zijn verlossingsplan (Efeze 3:10) en Zijn liefdevolle trouw tegenover hen die in Hem geloven en Hem gehoorzamen (Genesis 9:12-17).

De boodschap van de kleuren van de edelstenen is dat in Gods heerlijke en heilige karakter Zijn eigenschappen niet van elkaar gescheiden kunnen worden. Zijn heilige en rechtvaardige verbolgenheid tot oordeel tegen kwaaddoeners en Zijn liefdevolle trouw tot verlossing van gelovigen kunnen nooit van elkaar gescheiden worden!

Voor de gelovigen tijdens de oudtestamentische en nieuwtestamentische periode is de storm van Gods oordeel al voorbij! "Er is geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn" (Romeinen 8:1 HSV)! De regenboog van Gods trouwe belofte met betrekking tot volkomen rechtvaardiging door geloof in het volbrachte verlossingswerk van Christus schittert voor eeuwig (Romeinen 5:1)! Deze drie kenmerken van Gods wezen stralen uit Gods troon. God regeert voor eeuwig in heerlijke heiligheid, met rechtvaardig oordeel en trouwe verlossing.

Verschillende gezichtspunten m.b.t. de troon (4:2)

Het gezichtspunt van een futurist. 'De troon' is niet 'de troon van genade' (Hebreeën 4:16), maar 'de troon van oordeel', omdat bliksemschichten, gerommel en donderslagen daaruit voortkwamen die ons aan de berg Sinai doen denken (Larkin en Tenney).³

De juiste uitleg. 'De troon' is Gods enige troon, waarvandaan Hij heerst, redt en oordeelt. Zijn troon is te allen tijde het centrum van het universum. Zijn troon is altijd waar God Zelf is. En God is alomtegenwoordig (Psalm 139:6-12). Hij is niet zoals mensen gebonden aan de vier dimensies van de schepping: energie/licht, materie, ruimte en tijd.

³ Larkin en Merrill C. Tenney, *Interpreting Revelation*, 1978, p. 171

De beschrijving van Gods troon in het Oude Testament is als volgt: God zit op Zijn troon met alle hemelse wezens die rondom Hem heen staan (1 Koningen 22:19). De engelen komen om hun opwachting te maken bij de HEERE (Job 1:6). De HEERE zegt tot de Heere, “Zit aan Mijn rechterhand totdat Ik uw vijanden gemaakt zal hebben tot een voetbank voor Uw voeten” (Psalm 110:1). De HEERE van de legermachten zal regeren op de berg Sion”... “in Jeruzalem wordt Zijn luister getoond aan de oudsten van Zijn volk” (NBV Jesaja 24:23).

De oudtestamentische beschrijving van Gods troon als Hij gerechtigheid en oordeel uitoefent, is als volgt: “Tronen werden geplaatst, en de Oude van dagen zette Zich neer. ... Duizendmaal duizenden dienden Hem en tienduizendmaal tienduizenden stonden voor Zijn aangezicht. Het gerechtshof hield zitting en de boeken werden geopend” (Daniël 7:9-10). Hij Die op de troon zit, zal lachen en de goddeloze en onrechtvaardige volken en hun koningen bespotten omdat zij zich tegen de HEERE en Zijn Gezalfde opstelden. Christus zal de natiën en de einden van de aarde erven en de vijandige volken als aardewerk verbrijzelen (Psalm 2).

De boodschap van Gods troon (4:2b-3).

Hier op de aarde zien we (dagelijks) Gods voetbank (hoofdstuk 6), maar laten we niet Gods troon in de hemel vergeten (hoofdstuk 4)! Christenen worden wel op de aarde vervolgd (2 Timotheüs 3:12), maar uiteindelijk werken alle dingen mee ten goede voor hen die God liefhebben (Romeinen 8:28)! Te midden van de vervolgingen en verdrukkingen (aardbevingen, tsunami's, epidemieën, oorlogen, enz.) moet de blik van christenen gericht blijven op God Die op de troon zit. De God van de Bijbel is 'de Koning van de koningen en Heer van de heren'! Het universum (inclusief de tegenwoordige aarde) wordt niet geregeerd door enige mens, regering, boze geest of blind noodlot. Het wordt geregeerd door de God van de Bijbel Die op Zijn hemelse troon zit. “De HEERE regeert; laten de volken sidderen” (Psalm 99:1; zie Mattheüs 28:18; Efeze 1:20-22)!

De boodschap van de troon is dat God op Zijn troon het centrum van het heelal is en dat Hij over alles en allen door Jezus Christus regeert (Hebreeën 1:8). God op Zijn troon moet de focus zijn van alle christenen op de aarde (Kolossenzen 3:1-4). Het middelpunt van de christelijke wereldbeschouwing is niet de mens of iets in de schepping, maar alleen God Zelf. Gods troon is onwrikbaar! Alleen bij de wederkomst van Christus zullen de hemelen en de aarde nog één keer geschud worden, maar het Koninkrijk van God zal nooit geschud worden (Hebreeën 12:26-29)!

Openbaring 4:4-8a. Rondom de troon

De troon wordt omringd door zeven concentrische cirkels (hoofdstuk 4 en 5)

Eén God. Degene Die op de troon zit (God de Vader)(1:4b) deelt Zijn troon met God de Geest (1:4c; 4:2,5) en God de Zoon (1:5; 5:6). God de Vader en God de Zoon en God de Heilige Geest hebben één Naam (Mattheüs 28:19) en zijn één Goddelijk Wezen (Deuteronomium 6:4; Johannes 10:30; Johannes 14:11; 2 Korinthe 3:16-17; Kolossenzen 2:9; Openbaring 1:4-5; Openbaring 4:2,3,5; 5:6).

Hij Die op de troon zit wordt omringd door zeven concentrische cirkels. De eerste drie cirkels beschrijven de uitstraling van Gods kenmerken en de laatste vier cirkels beschrijven de schepselen die Zijn troon omringen.

- De eerste cirkel. De jaspis symboliseert Gods wezen zoals Hij die uitdrukt in Zijn heerlijkheid en heiligheid.
- De tweede cirkel. De sarder symboliseert Gods wezen zoals Hij die uitdrukt in Zijn oordeel.
- De derde cirkel. De smaragd symboliseert Gods wezen zoals Hij die uitdrukt in Zijn trouw en verlossing.
- De vierde cirkel. De vier levende wezens (HSV: dieren) symboliseren hemelse wezens die Gods schepping voor Zijn troon vertegenwoordigen. Zij aanbidden God Die over de menselijke geschiedenis en in het bijzonder de heilsgeschiedenis regeert (4:8).
- De vijfde cirkel. De vierentwintig oudsten (ouderlingen) symboliseren hemelse wezens die Gods Kerk/Gemeente in het Oude en Nieuwe Testament bij God vertegenwoordigen. Zij aanbidden God Die over de schepping en de natuur heerst (4:11).
- De zesde cirkel. De ontelbare engelen prijzen de troonsbestijging van Christus in de hemel en Zijn volmaakte attributen (5:12).
- De zevende cirkel. Alle andere schepselen in het universum prijzen Gods regering door Jezus Christus (5:13).

Dus het beeld is van de troon in het centrum van het geschapen universum en de geschiedenis op de aarde. Alle schepselen, heiligen en engelen zonder uitzondering prijzen God! Deze *beurtzang* tussen de levende wezens, de oudsten, de engelen en al Gods andere schepselen zal voortduren tot in alle eeuwigheid! Zij prijzen God voor Zijn veelkleurige deugden die openbaar worden in de schepping en in de verlossing. Zij prijzen Hem voor de verlossing die het Lam van God verdient heeft en nu uitvoert!

De vierentwintig oudsten

Uitleg van de symbolen

4:4 En rondom de troon stonden vierentwintig tronen. En op de tronen zag ik de vierentwintig ouderlingen zitten... (4:10; 5:6,8,11; 7:11; 11:16; 19:4). Johannes zag 24 oudsten die op 24 tronen rondom Gods troon zaten (4:4). Dit beeld wijst naar de oudtestamentische beschrijving van Gods troon wanneer God regeert en gerechtigheid en oordeel uitoefent. In het Oude Testament wordt Gods troon omringd door hemelse wezens en oudsten of de leiders van het volk.

De naam 'oudsten'⁴ toont aan dat zij vertegenwoordigers van het volk van God (de Kerk/Gemeente) zijn en niet het volk van God zelf. Het aantal 24 wijst naar de 24 afdelingen van priesters (1 Kronieken 24:1-19) en de 24 afdelingen van Leviëten (1 Kronieken 25) in het Oude Testament die in de tempel op de aarde dienden (1 Kronieken 23:30-31). Het aantal 24 (2x12) wijst vooral naar het volk van God in het Oude Testament (de 12 stammen van Israël) plus het volk van God in het Nieuwe Testament (de 12 apostelen) (21:12-14). Dus het getal '24' symboliseert het volle getal van de vertegenwoordigers van Gods uitverkoren volk door heel de geschiedenis heen.

In Openbaring 5:8-10 worden de oudsten duidelijk onderscheiden van de mensen van elk volk op de aarde die met het bloed van Christus gekocht zijn. En in Openbaring 7:11 worden de oudsten duidelijk onderscheiden van de ontelbare grote menigte uit alle naties, stammen, volken en talen (7:9,14). Daarom is het getal '24' niet een symbool van Gods uitverkorenen zelf die in de hemel verhoogd zijn, maar *de vertegenwoordigers* van Gods uitverkorenen voor de troon van God in de hemel. Zij zijn waarschijnlijk hemelse wezens die de Kerk/Gemeente direct voor Gods troon vertegenwoordigen (Hebreeën 1:14).

Van alle schepselen die rondom de troon in de hemel staan worden de 24 oudsten het eerst genoemd, omdat zij de belangrijkste schepselen in het universum vertegenwoordigen, namelijk: de mensen (Genesis 1:26; Hebreeën 2:8). De taken van de vierentwintig oudsten zijn om Gods heerlijkheid in Zijn scheppingswerk (4:11) en in Zijn verlossingswerk te bevorderen (Hebreeën 1:14). Zij brengen ook de gebeden van de heiligen (de christenen van de Strijdende Kerk) voor de troon van God (5:8-10). Zij worden voorgesteld als de aanbiddingsleiders in de hemel.

permanent bekleed met witte kleren, en met gouden kronen op hun hoofd. De oudsten als *vertegenwoordigers* van de Kerk/Gemeente zijn bekleed met witte kleren die symboliseren hoe God Zijn volk beschouwt en behandelt. 'De witte kleren' zijn er een symbool van dat God Zijn volk gewassen heeft met het bloed van Christus. Zij dragen geen 'kronen' als koningen, maar 'kransen als zinnebeelden van behaalde overwinning'. 'De kroon' of diadeem was een symbool van de Perzische koning, een blauwe band met een witte rand op de tiara⁵. 'De krans van overwinning' is een symbool van de zekere overwinning van Gods volk. De kleding en dienst van de oudsten laten zien dat zij ten behoeve van Gods volk dichtbij God staan.

Conclusie. De vierentwintig oudsten (ouderlingen) zijn waarschijnlijk hemelse wezens (*zie Hebreeën 1:14*) die de Kerk/Gemeente van het Oude en Nieuwe Testament altijd voor Gods troon vertegenwoordigen. De Kerk/Gemeente wordt uitgetild boven de schepping en boven de geschiedenis en wordt direct in Gods tegenwoordigheid vertegenwoordigd.

Let op de chiasme (kruis tussen de vier levende wezens en hun taak en de oudsten en hun taak). Terwijl de vier levende wezens de schepping vertegenwoordigen, kijken zij naar de heilsgeschiedenis die resulteert in de Kerk/Gemeente (4:8; zie Romeinen 8:19). En terwijl de vierentwintig oudsten de Kerk/Gemeente van God vertegenwoordigen als resultaat van de heilsgeschiedenis, kijken zij naar de schepping van God als het theater waarin God Zijn plan met de heilsgeschiedenis realiseert (4:11). Allen in de schepping en allen in de geschiedenis aanbidden God Die niet alleen de schepping, maar ook de vervulling van Zijn verlossingsplan wilde (4:11).

Verschillende gezichtspunten m.b.t. de vierentwintig oudsten (ouderlingen) (4:4)

Het gezichtspunt van een futurist. 'De vierentwintig oudsten' vertegenwoordigen *figuurlijk de verlore mensheid*, alle heiligen van beide de oudtestamentische en de nieuwtestamentische periode.

De juiste uitleg. 'De vierentwintig oudsten' zijn niet een symbool van de Kerk/Gemeente zelf, maar zijn *hemelse wezens* die de Kerk/Gemeente van het Oude en Nieuwe Testament in de hemel vertegenwoordigen.⁶

⁴ πρεσβυτεροι. Presbyters, later 'priesters'.

⁵ Tiara is een soort pauselijk hoofddeksel.

⁶ W. Hendriksen, *More than conquerors*, 1960, pp. 104-105;
S. Greijdanus, *De Openbaring des Heren aan Johannes*, 1965, p. 94;
E.P. Groenewald, *Die Openbaring van Johannes*, 1986, p. 76

De bliksemschichten en donderslagen

Uitleg van de symbolen

4:5a En uit de troon kwamen bliksemstralen, stemmen (gerommel, NBV: groot geraas) en donderslagen. Deze natuurverschijnselen komen in de volgende situaties in de Bijbel voor:

- Tijdens de openbaring van Gods Wet (de Tien Geboden) (Exodus 19:16; 20:18)
- Tijdens de openbaring van Gods genade door gebeurtenissen in de natuur (Job 37:2-7,13b)
- Tijdens de openbaring van Gods oordelen in de geschiedenis van de wereld (8:5; 11:19; 16:18; cf. Job 37:8-13a; Jesaja 29:6).
- Tijdens de openbaring van Gods heerschappij over het universum (4:5a).

Gods heerschappij is een heerschappij van genade (zie 1:5-6; 5:9-10; 6:1-2; Johannes 1:14,16-17) en oordeel (zie 2:5,16; 3:3; hoofdstuk 8-9). Deze tekenen in de natuur veroorzaken schrik en ontzag bij de mensen. *Zij zijn uitdrukkingen van Gods grootheid, macht en majesteit, terwijl Hij Zijn wil openbaart.* Hier komen zij voor wanneer God zijn heerschappij in het universum openbaart. Elke keer als God Zijn genade of Zijn oordelen openbaart, gaan die vergezeld van ontzagwekkende verschijnselen in de natuur! *Deze verschijnselen kondigen aan dat er grote gebeurtenissen in de geschiedenis van de wereld op het punt staan te gebeuren.*

De boodschap van de bliksemstralen, stemmen en donderslagen.⁷

Het eerste teken voor de komende gebeurtenissen in Gods heilsgeschiedenis zijn:

- de plotselinge bliksemschichten, gerommel en donderslagen (4:5a)
- de zeventvoudige Heilige Geest Die in actie komt (4:5b)
- de vier levende wezens (HSV: dieren)
- en de vierentwintig oudsten (ouderlingen) (4:6b-11).

De gebeurtenissen in Gods universum kunnen niet langer doorgaan zoals voorheen, omdat het contrast tussen de kalmte in de hemel en de rusteloze strijd op de aarde te groot is. De ontrafeling van de geschiedenis in de wereld moet beginnen; de gebeurtenissen in de geschiedenis moeten tot hun finale bestemming komen, namelijk, tot het doel dat God voor de geschiedenis heeft. Zijn doel is: “om in de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als wat op de aarde is” (Efeze 1:10)! De gebeurtenissen in Gods heilsgeschiedenis moeten in beweging komen en de grote gebeurtenissen “in de volheid van de tijd” moeten beginnen. Zoals de bliksem en de donder hun begin in de hemel hebben maar plaatsvinden op de aarde, zo hebben de gebeurtenissen op de aarde ook hun begin in de hemel bij Gods troon! God zit op de troon en alles wat er op de aarde gebeurt, is onder Zijn beheer en leidt tot wat goed is voor hen die in Hem hun vertrouwen gesteld hebben (Romeinen 8:28)!

De boodschap van de bliksemschichten, gerommel en donderslagen is dat een uniek historische gebeurtenis op het punt staat te gebeuren – namelijk: de eerste komst van Jezus Christus (hoofdstuk 5)!

De zeven vurige fakkels

Uitleg van de symbolen

4:5b En er stonden zeven vurige fakkels aanhoudend te branden vóór de troon. Dit zijn de zeven Geesten van God. Johannes zag 7 vurige fakkels die brandden voor Gods troon (4:5). Gods hemelse paleis wordt in het Oude Testament vertegenwoordigd door de tabernakel of tempel (7:15). *De tabernakel of tempel had drie afdelingen: het Allerheiligste met de ark, het Heilige met de zevenarmige kandelaar en de Voorhof met het brandofferaltaar.* De ark die in het Allerheiligste achter het voorhangsel verborgen stond, symboliseerde Gods troon en wees op het feit dat God hoogverheven en ontoegankelijk voor gewone mensen was. De zevenarmige kandelaar in het Heilige symboliseerde de volheid van de Heilige Geest, Die Zijn licht van verlossing overal uitstraalt. En het brandofferaltaar in de Voorhof symboliseerde dat zonder het vergieten van het bloed van Jezus Christus er geen verzoening mogelijk is en dus niemand bij God kan komen. De volgorde van deze drie afdelingen van de tabernakel of tempel symboliseerde de Drie-eenheid van God in Openbaring 1:4 en in Openbaring 4:2,5 en 5:6 – God de Vader, de Geest en Jezus Christus. *De tabernakel of tempel in het Oude Testament was dus een aardse ‘schaduw’⁸ van de hemelse “werkelijkheid”⁹ (Kolossenzen 2:17; Hebrreeën 8:5; Hebrreeën 10:1).*

- *Het éne Goddelijke Wezen openbaart Zich aan de mensen in drie Zijnswijzen of Bestaanswijzen (zie Openbaring 1:4-5). Hij openbaart Zich als God de Vader, Die de raadsbesluiten neemt.*

⁷ zie J.H. Bavinck, *En voort wentelen de eeuwen*, 1952, pp. 125-127

⁸ (het grondbeeld, type)

⁹ (het tegenbeeld)

- Hij openbaart Zich als God de Zoon, Die de menselijke natuur bij Zijn goddelijke natuur aannam en Zijn eigen schepping en geschiedenis binnentrad. Ook voert Hij Gods raadsbesluit uit m.b.t. de openbaring van God, de verlossing van zonden, het oordeel van ongelovigen en de herschepping van alles.
- En Hij openbaart Zich als God de Geest Die in de christenen woont en door middel van de Christelijke Gemeente Gods raadsbesluit toepast in individuele mensen.

Dit ene Goddelijke Wezen zit op de troon in de hemel!

In het Heilige van de tabernakel (tempel) stond dus de kandelaar met drie armen naar links en drie armen naar rechts (Exodus 25:31-32). De zeven lampen moesten dag en nacht blijven branden (Exodus 27:20-21). Het was een symbool voor de Heilige Geest gedurende de oudtestamentische periode.

Maar in de nieuwtestamentische hemelse tempel zijn zeven brandende fakkels voor Gods troon. Zij symboliseren ‘de zeven geesten’ in het hemelse heiligdom (4:5b) en het getal ‘zeven’ symboliseert de volheid en goddelijke volmaaktheid van de éne Heilige Geest. De Heilige Geest werkt in de zeven historische gemeenten op de aarde en symboliseert dat de eeuwige God van de Bijbel in Zijn hele Kerk/Gemeente op de aarde woont en werkt door de Heilige Geest (Efeze 2:22; zie Johannes 14:16-18).

De boodschap van de zeven brandende fakkels

Dit is een voorbeeld dat Christus sommige symbolen duidelijk identificeert (zie 1:20) – het symbool ‘lamp of fakkel’ vertegenwoordigt geesten. Het toont aan dat het boek Openbaring niet maar ‘letterlijk’ uitgelegd kan worden, maar symbolisch uitgelegd moet worden. Het getal ‘zeven’ is ook een symbool en vertegenwoordigt goddelijke volheid en volmaaktheid. In hoofdstuk 1 to 3 vertegenwoordigen de zeven historische gemeenten in Klein Azië alle gemeenten in de wereld en in de geschiedenis (2:7)! In hoofdstuk 4 vertegenwoordigen de zeven geesten de goddelijke volheid van de Heilige Geest die uitgeoefend wordt op grond van het volbrachte verlossingswerk van Jezus Christus.

De boodschap van de zeven brandende fakkels is dat de goddelijke volheid van de Heilige Geest Zijn functies, gaven en vrucht uitstraalt naar alle gemeenten en alle christenen in de wereld. De zeven fakkels stralen evenals de zon licht en warmte uit. De Heilige Geest is ‘een verterend vuur’ (Hebreeën 12:29) voor alle goddelozen en onrechtvaardigen, maar een macht van wedergeboorte en heiliging (“een bad van wedergeboorte en vernieuwing”)(Titus 3:5) voor alle gelovigen.

De glazen zee

Uitleg van de symbolen

4:6a En vóór de troon was een glazen zee, als kristal.

De ‘zee’ als symbool heeft drie mogelijke betekenissen in de Bijbel:

- De zee is een symbool van de naties in de wereld.

In het Oude Testament staat ‘de zee’ voor de wanordelijke, onstuimige, woeste volkeren, die door demonische machten beheerst worden (13:1; 17:15; zie Psalm 89:7-10; Psalm 93:2-4; Psalm 144:6-7; Jesaja 8:7; Jesaja 17:12-14; Daniël 7:17,23; Zacharia 10:11). Deze onstuimige natiën maken de aarde tot een onveilige plaats en dreigen Gods heiligdom (Gods volk) op de aarde te vernietigen. Het is mogelijk dat de zee in Openbaring 4:6a, “glad en rustig als glas”, de christenen uit alle volken vertegenwoordigt die nadat verzoening voor hun zonden gedaan is, in volmaakte rust, vrede en harmonie met God in de hemel verkeren.

- ‘De glazen zee als kristal’ (4:6) symboliseert hier de verlossing van God.

In het Oude Testament stond een groot koperen wasvat met water tussen het brandofferaltaar en de deur van de tempel. De priesters moesten daarin hun handen en voeten wassen voordat zij de tempel binnen gingen en voordat zij brandoffers brachten op het brandofferaltaar (Exodus 30:17-21; 1 Koning 7:23-26).

In het Nieuwe Testament symboliseert deze glazen zee, helder als kristal, het bloed van Christus waarin zij symbolisch hun kleren wit wassen (7:14). Het symboliseert de rechtvaardige en volkomen transparante verlossing van God door de dood en opstanding van Jezus Christus. Hierdoor mogen christenen “met vrijmoedigheid tot de troon van Gods genade naderen” (zie Hebreeën 4:16) en Zijn nieuwtestamentische tempel (de Kerk/Gemeente) binnengaan. De glazen zee heeft deze betekenis in Openbaring 4:6a.

- ‘De glazen zee met vuur vermengd’ (15:2) symboliseert daar het oordeel van God.

“Toen zag ik iets als een zee van glas, vermengd met vuur. Bij (NBV: op) de glazen zee stonden zij die het beest, zijn beeld en het getal van zijn naam hadden overwonnen. Ze hadden lieren om daarop te spelen voor God. Ze zongen het lied van Gods dienaar Mozes en het lied van het Lam: Groot en wonderbaarlijk zijn uw werken, Heere, Almachtige God, rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen (NBV: betrouwbaar is uw bestuur), Koning van de heiligen.” (15:2-3).

In het Oude Testament stond Mozes met de Israëlieten bij de Rode Zee, nadat God de Farao met zijn machtige leger en strijdswagens in de Rode Zee had verdrongen (Exodus 13:21-22; Exodus 14:19,24-28). God had het Egyptische leger in verwarring gebracht en het in de Rode Zee geveegd. Het water van de zee viel op deze vijanden als een tsunami. “Niet één van hen bleef over” (vers 28).

In Openbaring 15:2-3 moeten we denken aan de Rode Zee waar Faraó met zijn soldaten in verdrong (Exodus 15:1b). ‘De glazen zee’ symboliseert de oordelen van ‘de zeven schalen’ (hoofdstuk 16). Ze zijn volkomen rechtvaardig en transparant. ‘Het vuur’ symboliseert Gods heilige en rechtvaardige verbolgenheid waardoor Hij Zijn laatste oordeel over de zonden uitvoert. De vijanden van hen die in Christus geloven, komen daarin om. ‘Het glas’ symboliseert dat Gods heilige en rechtvaardige toorn en straf volkomen transparant zal zijn. God doorziet alles en iedereen (Hebreeën 4:13; zie Johannes 2:25). Na het laatste oordeel zal niets wat zondig of verwerpelijk is voor Gods gezicht blijven bestaan (21:8,27).

En nadat God zijn finale oordeel over de goddeloze, onrechtvaardige mensen op de aarde heeft uitgevoerd, zal zijn heiligheid en rechtvaardigheid in het laatste oordeel volkomen onbesmet recht overeind blijven staan. Voor iedereen zal duidelijk zijn dat Hij absoluut rechtvaardig geoordeeld heeft. Niet één van Gods motieven, woorden of daden zal verdacht of twijfelachtig zijn! Niets zal verborgen zijn. Allen zullen zeggen, “Rechtvaardig en betrouwbaar is uw bestuur ... uw rechtvaardige daden zijn geopenbaard” (15:3-4)! ‘De zee’ heeft deze betekenis in Openbaring 15:2.

De boodschap van de glazen zee

De boodschap van de glazen zee in Openbaring 4:6 is dat de heerschappij van God leidt tot verlossing voor christenen uit alle natiën, opdat zij in volmaakte rust, vrede en harmonie met God mogen, kunnen en zullen leven, nu op deze aarde (Romeinen 5:1), na de dood in de hemel (Johannes 14:3) en ten slotte na de wederkomst op de nieuwe aarde (21:3).

De vier levende wezens (HSV: dieren)

Uitleg van de symbolen

4:6b En in het midden van de troon en om de troon heen waren vier levende wezens (HSV: dieren), vol ogen van voren en van achteren. Johannes zag vier levende wezens rondom de troon staan (4:6b-8a). *Soms maakt de Bijbel gebruik van materiaal die uit vroegere culturen voortkomen, maar hier krijgen ze wel een nieuwe betekenis. De vier levende wezens worden waarschijnlijk geassocieerd met de bekende sterrenbeelden: de Leeuw, de Stier, de Waterman en de Schorpioen. De Arend wordt in plaats van de Schorpioen gebruikt omdat hij dichtbij de Waterman ligt. Omdat deze sterrenbeelden de loop van de zon en de vier seizoenen op de aarde aanduiden, kregen zij veel aandacht in de oude geschiedenis.*

In het Oude Testament (Ezechiël 1) zijn de vier levende wezens engelen van een hoge orde, cherubs die Gods troon dragen en beschermen. Zij zijn verwant aan ‘de cherub of wind’ (Psalm 18:10) en ‘de vier engelen op de vier hoeken van de aarde, die de vier winden van de aarde tegenhouden’ (7:1). Maar in Openbaring hoofdstuk 4 is er geen aanduiding dat zij dezelfde wezens zijn als in Ezechiël. De symbolen zijn verwant, maar niet hetzelfde.

In het Nieuwe Testament zijn de vier levende wezens hemelse wezens die de hele schepping van God voor Gods troon in de hemel vertegenwoordigen en God aanbidden als de Heerser over de geschiedenis en vooral over de heilsgeschiedenis. De hele schepping is als 't ware het theater van Gods heilsgeschiedenis.

De aanduiding ‘levend wezen’ betekent iets anders dan de uitdrukking ‘beest’ in Openbaring 11:7 en 13:1,11. Deze levende wezens dienen God, maar de beesten dienen de satan. De positie van de levende wezens is in het centrum rondom de troon, als het ware op de trappen die aan de vier zijden van de troon omhoogvoeren. Het feit dat de levende wezens vol ogen zijn, symboliseert dat zij alles wat er in de schepping gebeurt, kunnen zien.

4:7 En het eerste levende wezen (HSV: dier) leek op een leeuw, het tweede levende wezen leek op een kalf, het derde levende wezen had het gezicht als van een mens, en het vierde levende wezen leek op een vliegende arend. *Het getal ‘4’ is het getal van de aarde of de wereld – de schepping.* De levende wezens in Openbaring (4:6-8) worden op een soortgelijke manier als de levende wezens in Ezechiël beschreven (Ezechiël 1:5,6,10,18). Beiden worden met Gods troon geassocieerd, maar toch zijn zij niet hetzelfde. In sommige Bijbelgedeelten worden de levende wezens van de engelen onderscheiden (5:11; 7:11) en dus zijn zij niet de serafs van Jesaja 6:2 ff. of de cherubs van Ezechiël 10:20-21, maar lijken er op. Het volgende is mogelijk: De vierentwintig oudsten symboliseren de hemelse wezens die *de Kerk/Gemeente voor Gods troon in de hemel* vertegenwoordigen. Zo symboliseren de vier levende wezens *de hele schepping voor Gods troon in de hemel* (4:8; 5:14). Beiden dragen bij aan de heerlijkheid van Gods troon in het centrum van het universum!

De levende wezens worden niet geïdentificeerd met vier aardse wezens, maar lijken er wel op. ‘De leeuw’ vertegenwoordigt de wilde dieren op de aarde en hun moed. ‘De stier’ vertegenwoordigt de huisdieren (vee) op de aarde en hun kracht. ‘Het gezicht van een mens’ vertegenwoordigt de mensheid en zijn intelligentie. En ‘de arend’ vertegenwoordigt de vogels op de aarde en hun snelheid of scherpe zicht. Wie ook al de moedigste, sterkste, meest intelligente en snelste is onder Gods hemelse wezens, wordt opgeroepen God voortdurend te loven.

De Bijbel leert *dat de hele schepping, zowel levend* (4:8; 5:8,14; 7:11; 19:4; Psalm 148 1-2,7a,9-14; Jesaja 43:7) *als levenloos* (Psalm 19:1-6; Psalm 148:3-6,7b-9; Jesaja 55:12; Romeinen 1:19-20) door Christus en voor Christus geschapen werd (Kolossenzen 1:16).

Dus, de vier levende wezens zijn hemelse wezens die de hele schepping van God met alle schepselen voor God op Zijn troon vertegenwoordigen en God aanbidden. God heerst over de hele geschiedenis en vooral over de heilsgeschiedenis.¹⁰ De vier levende wezens vertegenwoordigen de sterren, de winden, de seizoenen, de planten, de dieren en de mens – in kort: de hele schepping die de achtergrond vormt voor de geschiedenis met al zijn bloedige oorlogen en fantastische ontdekkingen. Ook vertegenwoordigen zij de heilsgeschiedenis waarin God Zijn heilsplan ten uitvoer brengt! Dus, de vier levende wezens symboliseren Gods schepping waarbinnen Gods heilsgeschiedenis zich voltrekt.

4:8a En de vier levende wezens (HSV: dieren) hadden elk voor zich zes vleugels rondom... ‘Vleugels’ symboliseren mobiliteit en snelle verplaatsing in alle richtingen (Ezechiël 1:12,17). Er is geen plaats in de schepping waar zij niet kunnen heen vliegen (zie Psalm 139:5-10).

en van binnen waren die vol ogen. Dit is waarschijnlijk een beeld van de nachtelijke hemel met zijn ontelbare sterren (zie Psalm 148:3 – “Loof Hem alle lichtende sterren!”). Zij symboliseren hier *de levende wezens die alles zien. Ze zijn als ’t ware Gods ooggetuigen. Niets ontgaat hen* (zie Psalm 139:1-4; Hebrëen 4:13).

Verschillende gezichtspunten m.b.t. de vier levende wezens (HSV: dieren) (4:6b-8a)

Eerste gezichtspunt. De vier levende wezens zijn *engelen* onderscheiden van schepselen. De vier levende wezens zijn *een hoge orde van engelen* die Gods heiligheid beschermen en bevorderen.¹¹ In andere Bijbelgedeelten worden de levende wezens in de hemel van de schepselen op de aarde onderscheiden (5:13-14) en dus moeten zij geïdentificeerd worden met de cherubs van Ezechiël 1 en 10:20, of met de serafs van Jesaja 6:1-4. Zij behoren tot de hoogste orde van engelen die de heilige dingen van God beschermen (Genesis 3:24; Exodus 25:20). Zij staan gereed om God te dienen in alle richtingen van het kompas, d.w.z. overal in het universum. Zij hebben moed, kracht, intelligentie en snelheid, die in de Bijbel ook aan de engelen toegeschreven wordt (Psalm 103:20-21; Hebrëen 1:14; Daniël 9:21; Lukas 12:8; Lukas 15:10). Zij spreken, zingen en dienen. Evenals de vierentwintig oudsten vergroten zij de betekenis van Gods troon in het centrum van het heelal! Hun taak is om de heerlijkheid van God op de aarde te bevorderen, vooral in Zijn verlossingswerk en rechtvaardige oordeel.

Tweede gezichtspunt. De vier levende wezens zijn *engelachtige wezens* geassocieerd met de schepping. De vier levende wezens zijn *engelachtige wezens* die de totaliteit van Gods schepping vertegenwoordigen. Zij zijn heel belangrijke schepselen en vertegenwoordigen wat het meest nobel, sterkste, wijste en snelste is in de schepping. Hun taken zijn om de lofprijzing van God te leiden (4:8; 5:8,14; 7:11; 19:4) en Gods wil uit te voeren, ook in het oordeel (6:1-7; 15:7).

De beste uitleg. De vier levende wezens zijn *hemelse wezens* die de schepping vertegenwoordigen. De vier levende wezens zijn *hemelse wezens die de schepping van God voor de troon van God vertegenwoordigen*. Zij aanbidden God omdat Hij de geschiedenis en in het bijzonder de heilsgeschiedenis bepaalt.

De boodschap van de vier levende wezens (4:6b-8).¹²

In het Oude Testament (Ezechiël hoofdstuk 1) zijn de vier levende wezens engelen van een hoge orde, cherubs die Gods troon dragen en beschermen. De cherubs rond Gods troon prijzen Gods heiligheid en heerlijkheid die de aarde vervult (Jesaja 6:3).

In het Nieuwe Testament (4:6b-8a) zijn de vier levende wezens hemelse wezens die Gods schepping in alle volheid voor Gods troon vertegenwoordigen door heel de geschiedenis heen. *Zij vertegenwoordigen Gods schepping, maar aanbidden God als de God van de geschiedenis. Gods schepping vormt de context voor Gods heilsgeschiedenis.* De schepping (of de natuur) is veel meer geïnteresseerd in de gebeurtenissen dan we vermoeden.

- Een ster wijst de weg naar de Verlosser Die in Bethlehem geboren wordt (Mattheüs 2:9)
- De schepping verwacht met reikhalzend verlangen naar het openbaar worden van de kinderen van God (Romeinen 8:19)!
- Niet alleen het ontelbare aantal engelen in de hemel, maar ook de bergen en bomen in de schepping (Jesaja 55:12) en elk schepsel op de aarde (5:11-14) sluiten aan bij de lofprijzing van God Die op de troon zit en van het Lam Die geslacht is (zie Johannes 5:23)!

De levende wezens richten zich op God en aanbidden God Die op de troon zit terwijl Hij bezig is de heilsgeschiedenis in het verleden, het heden en de toekomst te realiseren (uit te werken)!

De boodschap van de vier levende wezens is dat de hele schepping God aanbidt. Hij “Die is en Die was en Die komt” was er vóór de schepping en vóór het begin van de geschiedenis. Nu beheert Hij de schepping en de geschiedenis, en Hij zal alles in de schepping en de geschiedenis brengen tot de vervulling van Zijn doel! Hij zal de schepping en de geschiedenis tot een betekenisvol einde brengen!

¹⁰ Bavinck, pp. 127-131, Greijdanus pp. 96-97

¹¹ Hendriksen pp. 105-108

¹² cf. Bavinck pp. 127-131

Openbaring 4:8b-11. Aanbidding in de hemel

De aanbidding van de vier levende wezens

4:8b Ze hadden geen rust en zeiden dag en nacht... De hele schepping staat in dienst van God, staat gereed om de wil van God uit te voeren en prijzen Zijn heerlijke werkelijkheid! Zij loven God “aanhoudend en voor eeuwig”! God hoort door alle schepselen geprezen en aanbeden te worden!

De aanbidding van de God van de Bijbel is niet een activiteit die een uur of wat per week duurt of door godsdienstige oefeningen een paar maal per dag uitgevoerd kan worden. Het is in wezen een nooit eindigende houding van ontzag, lofprijzing, overgave en toewijding aan God die uitgedrukt wordt in verschillende soorten gebed en een dagelijkse levensstijl (gedrag).

Heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige... (Jesaja 6:3). Omdat de hele schepping voor de mens geschapen werd, nemen de vier levende wezens de leiding in de lofprijzing van God op Zijn troon. Met ontzag roemen zij Zijn majesteit, grootheid en heiligheid. Het woord ‘heilig’ heeft twee belangrijke aspecten. Het betekent: ‘afzondering’ van wat verkeerd en werelds is en ‘toewijding’ aan wat recht en hemels is. De God van de Bijbel is tegen alles wat zonde en kwaad is. Hij is verbolgen tegenover elke vorm van kwaad en is besloten zonde te straffen en het kwaad uit te roeien. Maar God is tegelijk toegewijd aan Zijn liefde en barmhartigheid en Zijn heiligheid en rechtvaardigheid! Zijn hart verlangt ernaar dat ieder mens anders gaat denken over Hem en de waarheid die Hij openbaart en dan een rechtsomkeer maakt omdat dat beter voor hen is (Exodus 34:6-7; zie Mattheüs 11:28-30). Driemaal ‘Heilig!’ betekent: ‘heilig in de hoogste graad!’ Gods heiligheid heeft z’n oorsprong in de eeuwigheid, wordt door de eeuwen heen gedragen en wijst in de richting van het komende laatste oordeel en de eeuwigheid.

Die was, Die is, en Die komt! God bestaat in alle eeuwigheid (Johannes 1:1) en is de Schepper van alles. God is werkelijk in het heden en heerst over alles en allen. *God kwam in het verleden tot de mensen en in de geschiedenis door Jezus Christus. God komt in het heden telkens weer tot de mensen door de Geest van Christus. En God zal in de toekomst uiteindelijk tot de mensen op de aarde komen met de wederkomst van Christus.* De vier levende wezens verkondigen onophoudelijk het werkelijke bestaan van God en *Zijn voortdurende komst tot ons.* En wij moeten Zijn komst verwachten! God zal alles en allen in de schepping en in de geschiedenis brengen tot het doel die Hij voor hen voorgenomen heeft. Hij zal alles en allen in de schepping en in de geschiedenis tot een zinvol einde brengen!

De aanbidding van de vierentwintig oudsten

4:9 En telkens wanneer de levende wezens (HSV: dieren) heerlijkheid, eer en dank brachten aan Hem Die op de troon zat en Die leeft in alle eeuwigheid... God zit altijd al op de troon in het centrum van het universum inclusief de aarde. Hij is in alle eeuwigheid de levende God. De woorden, ‘heerlijkheid brengen’ betekenen Gods werkelijkheid, tegenwoordigheid, nabijheid en andere attributen met lof kronen. De woorden, ‘eer brengen’ betekenen diep ontzag en respect voor God hebben. De woorden, ‘dank brengen’ betekenen God met dankbaarheid te waarderen dat Hij de Oorsprong, de Bron en de Bestemming is van alles en allen (Romeinen 11:36).

4:10 wierpen de vierentwintig ouderlingen (NBV: oudsten) zich neer voor Hem Die op de troon zat, aanbaden Hem Die leeft in alle eeuwigheid, en wierpen hun kronen neer vóór de troon... Gods heerlijkheid wordt in beurtzang geprezen, door de verschillende groepen rondom Gods troon. Het beeld van de oudsten die op hun aangezicht voor Gods troon vallen en hun overwinningskronen voor hem neerwerpen, symboliseert dat het verlorene Lichaam van Christus (het verlorene volk van God) erkent dat zij alles aan God te danken heeft. Hun geschapen bestaan, hun verlossing en hun uiteindelijke overwinning is alleen te danken aan Gods genade!

4:11 en zeiden: U bent het waard, Heere, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht... Dit is wat keizer Domitianus eiste als hij triomfantelijk een stad binnentrok. De mensen moesten dan schreeuwen, “U, bent waardig. Caesar is dominus et deus” (“De keizer is heer en god”)! Maar Christus openbaart in het boek Openbaring dat de keizers, koningen en regeerders van de tegenwoordige wereld (gesymboliseerd door ‘het beest uit de zee’) proberen om de troon van God met zijn heerlijkheid te bemachtigen! De hele schepping en de Kerk/Gemeente geven eer aan geen ander (Jesaja 42:8) en roepen dat de God van de Bijbel alleen de heerlijkheid, eer en kracht mag ontvangen en dat alleen Hij ‘Heer’ en ‘God’ genoemd mag worden (1 Korinthe 12:3)!

‘Heerlijkheid’ is de uitstraling van Gods majestueuze attributen (liefde, heiligheid, gerechtigheid, trouw, almacht, enz.) die geopenbaard en erkend worden. ‘Eer’ is de erkenning van Zijn grootheid en macht met ontzag en eerbied. ‘Dankzegging’ is dankbare waardering voor Zijn goedheid en genadige barmhartigheid door de werken van Zijn handen. ‘Macht’ is Gods innerlijke vermogen. Alleen Hij is werkelijk almachtig, de Bron van alle mogelijkheden buiten Hemzelf om en die Hij zichtbaar in de schepping en de heilsgeschiedenis manifesteert.

want U hebt eens en voor altijd alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij voortdurend en zijn zij geschapen. Deze woorden openbaren dat alles in de schepping en ook alles in de geschiedenis gebaseerd is op Gods wil!

Wat nog tot stand moet komen in de schepping en wat er nog moet gebeuren in de geschiedenis zijn in Gods denken al een werkelijkheid! Zij zullen in de schepping tot stand komen en in de geschiedenis gebeuren als deel van wat God besloten heeft of wat God toelaat! Dit is een ander manier om te zeggen. “God zit op de troon en Hij regeert. Hij heeft de hele wereld in Zijn handen!” Jesaja 14:24,27 zegt, “De HEERE van de legermachten heeft gezworen: Voorwaar, zoals Ik het Mij voorgenomen heb, zo zal het gebeuren, en zoals Ik het besloten heb, zal het tot stand komen. ... Want de HEERE van de legermachten heeft het besloten, wie zou het dan verijdelen? En Zijn hand is uitgestrekt, wie zou die dan afwenden?”

Terwijl de vier levende wezens de schepping vertegenwoordigen, kijken zij naar de heilsgeschiedenis die resulteert in de Kerk/Gemeente (4:8; zie Romeinen 8:19). En terwijl de vierentwintig oudsten de Kerk/Gemeente van God vertegenwoordigen, kijken zij naar de schepping van God als het theater waarin God Zijn plan met de heilsgeschiedenis realiseert (4:11). Allen in de schepping en allen in de geschiedenis aanbidden God Die niet alleen de schepping, maar ook de vervulling van Zijn verlossingsplan wilde (4:11).

De Kerk/Gemeente gedurende de hele heilsgeschiedenis beantwoordt de lofprijzing van de schepping en prijst God Die Zijn wil, plan en doel binnen de schepping uitvoert totdat het eenmaal volledig en volmaakt uitgevoerd zal zijn! Door de vertegenwoordigers van de Kerk/Gemeente in de hemel wordt de Kerk/Gemeente als het ware boven de schepping uitgetild. Wanneer de Kerk/Gemeente eenmaal volledig en volmaakt zal zijn, zal zij niet meer de strijd en ellende van deze tegenwoordige wereld ervaren. Maar in afwachting van deze uiteindelijke volledigheid en volmaaktheid wijdt de Kerk/Gemeente alles wat zij van God ontvangen heeft in aanbidding toe aan God, valt op haar aangezicht voor God en werpt haar kransen van overwinning voor Gods troon neer.